

Barraca de Sant Ponç 1

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: En zona boscosa. Entre l'església de Sant Ponç de Corbera i el Carrer de Vallirana.

Coordenades:

Latitud: 41.402607
Longitud: 1.908604
UTM Est (X): 408772
UTM Nord (Y): 4584027

Classificació

Número de fitxa 08068 - 373
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Popular
Segle XVI - XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Presenta un enderroc important i ha perdut moltes pedres de la paret externa.
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Lloc d'importància comunitària
Número inventari Codi Wikipedra: 21225
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08067A001000110000AK
Autoria de la fitxa Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum

Descripció

Barraca situada a la zona del Monestir de Sant Ponç de Cervelló. Es tracta d'una construcció aèria de planta circular, adossada al marge.

Ha perdut part de la paret exterior i la porta actual, que es troba més enrere, sembla aprofitar l'original. Manca la llinda exterior. Té un cocó o fornícula a 50 cm de terra.

La barraca te les següents dimensions:

Exterior:

- porta 110 x 66 x 110 cm.
- alçada a coberta 270 cm.
- alçada total 316 cm.
- perímetre exterior planta circular 16,4 m.

Interior:

- alçada interior 270 cm.
- diàmetre 310 cm.
- fornícula 58 x 40 x 74 cm.

Història

Cervelló és un territori amb una rica tradició d'ús de la pedra seca, una forma d'arquitectura que es basa en l'encaixament de les pedres sense l'ús de morter, aprofitant el seu propi pes.

Es podria dir que la proliferació d'aquesta tècnica constructiva a la complexa orografia del municipi ha contribuït al seu aprofitament agropecuari i la consegüent configuració del seu paisatge.

L'ús de materials locals, sovint pedres rebutjades dels mateixos camps de conreu, a voltes extreïdes de roques o pedreres properes, juntament amb la construcció manual, ha possibilitat una utilització eficient dels recursos d'aquest territori i la integració harmoniosa amb l'entorn, fins i tot un cop les construccions de pedra seca s'han anat arruïnant per falta d'ús.

La durabilitat d'aquests materials i la escassa vegetació espontània en el lloc on es van construir aquestes obres d'arquitectura popular han contribuït de manera decisiva a la seva preservació al llarg del temps.

La tècnica de la pedra seca ha donat lloc a una gran varietat de creacions: marges, basses, recers, barraques de vinya i altres elements, contribuint a la diversitat i singularitat del paisatge.

Aquestes construccions estan documentades en zones properes ja des de la protohistòria; no obstant això, la seva proliferació a Cervelló es pot relacionar amb l'expansió de la viticultura a partir del segle XVIII.

L'ampliació del conreu de la vinya va provocar la necessitat d'obrir nous espais de cultiu, molts dels quals es trobaven en terrenys amb abundància de pedra calcària.

Amb l'augment de la població, aquestes terres van ser posades en producció, generant un excedent de pedra que es va aprofitar per a totes aquestes construccions populars. Les barraques no només es feien servir per a l'emmagatzematge d'eines; també al seu interior es conservava fresc el menjar i la beguda, i resultaven bons refugis per passar la nit, si calgués.

En algunes d'elles perduren elements que es podrien relacionar amb un costum apotropaic de protecció de les persones a les quals aquestes construccions servien d'aixopluc, com podria ser el "caramull", és a dir, la pedra que se situava al capdamunt de la capa de terra que cobria la volta de la barraca.

Bibliografia

COSTA SOLÉ, Roger (2019) «La pedra seca a Catalunya després del reconeixement de la UNESCO». Revista d'etnologia de Catalunya, 2019, Núm. 44, p. 229-236

GAUDIM CERVELLÓ (2022). Gaudim la pedra seca a Cervelló: guia de cabanes de pedra seca a Cervelló. Cervelló: Ajuntament de Cervelló.

Enllaços d'interès:

[Observatori del paisatge. Wikipedra. Construccions de pedra seca.](#)
[Codi: 21225.](#)

[La pedra seca a Catalunya després del reconeixement de la UNESCO.](#)

[De barraques a pous: l'ús de la pedra seca.](#)

